

Jihočeský kraj
Krajský úřad

Odbor kancelář hejtmána
Úsek vedoucího odboru

KUCBX01KKCG7

Váš dopis zn.:MMZL 024800/2026
Ze dne: 27. 1. 2026
Naše č. j.: KUJCK 15196/2026
Sp. Zn.: KHEJ 13846/2026/pap01 SO
Vyřizuje: Pavla Polívková
Telefon: 386720225
E-mail: polivkova@kraj-jihocesky.cz
Datum: 2. 2. 2026

Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb.

Vážení,

Krajský úřad Jihočeského kraje obdržel dne 27. 1. 2026 Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, v níž požadujete poskytnutí následující informace:

poskytnutí podkladového materiálu k bodu 34 jednání Rady Jihočeského kraje dne 23. 7. 2023, včetně jeho příloh, a to po anonymizaci osobních či dalších údajů, které spadají pod výluky zákona č. 106/1999 Sb.

K výše uvedené žádosti Vám sdělujeme následující:

požadované informace Vám zasíláme v příloze tohoto dokumentu.

S pozdravem

Mgr. Petr Podhola
vedoucí odboru KHEJ

Příloha

návrh 20.7.2023

Příloha č. 1_seznam sbírkových předmětů MSP,zkonfiskovány R. Beranovi

Příloha č. 2_odpověď dr. Mullerovi

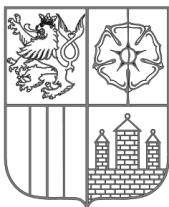
Příloha č. 3_korespondence dr. Muller s JČK

Příloha č. 4_Syrový a Beran_220412 VS Praha obnova

Příloha č. 5_Beran a Syrový_220714 MSZ Praha

Příloha č. 6_Smlouva o vydání věci ČJ + AJ

usnesení 872-2023-RK-72

RADA JIHOČESKÉHO KRAJE NÁVRH USNESENÍ

Datum jednání: 20. 07. 2023

Bod programu:

Číslo návrhu: 883/RK/23

Název bodu: **Vrácení uměleckých děl deponovaných v Muzeu středního Pootaví Strakonice**

Předkladatel: Pavel Hroch

Zpracoval: OKPP

Vedoucí odboru: Mgr. Patrik Červák

NÁVRH USNESENÍ

Rada Jihočeského kraje

I. bere na vědomí

informaci o žádosti oprávněných dědiců o vrácení uměleckých děl zabavených **Rudolfu Beranovi** rozsudkem Národního soudu v Praze v roce 1947;

II. schvaluje

uzavření dohody o vydání věci s **pí. Helenou Cavanagh**, [redacted]
Toronto, **Ontario, M5P 2J3**, Canada dle přílohy č. 6 návrhu č. 883/RK/23;

III. ukládá

JUDr. Lukáši Glaserovi, řediteli krajského úřadu, zabezpečit realizaci uvedeného usnesení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Zákonná zmocnění: zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, § 59 odst. 1 písm. i), odst. 3) v platném znění.

Panu Rudolfu Beranovi byl na základě rozsudku Národního soudu v Praze ze dne 21. 4. 1947 sp. zn. TNs 1/47 konfiskován veškerý majetek.

Tento rozsudek (stejně jako všechna další obsahově navazující rozhodnutí) byl v celém rozsahu zrušen usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2022 sp. zn. 10 To 11/2022 a trestní stíhání proti Rudolfu Beranovi bylo zastaveno usnesením Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 14. 7. 2022 č.j. 1 KZV 111/2022-5, neboť se Rudolf Beran žádného trestného činu nedopustil.

Na základě tohoto usnesení požádali dědici p. Berana (vnučka Helena Cavanagh a vnuk Rudolf Beran III.) o vrácení uměleckých děl deponovaných v Muzeu středního Pootaví od roku 1962.

V srpnu 2022 informoval o této situaci ředitelku muzea PhDr. Říhovou a zřizovatele muzea, Jihočeský kraj, zastupující právník rodiny JUDr. Müller.

Prostřednictvím právního zástupce, JUDr. Müllera, probíhala korespondence mezi dědici, muzeem a Jihočeským krajem, na jejímž základě byla domluvena osobní návštěva paní Cavanagh v ČR a prohlídka

uměleckých děl, kterých se vydání týká. Současně byli dědici upozorněni na dodržení některých právních administrativních kroků, které musí předcházet jejich vydání a následného vývozu (viz. zákon č.122/2000 Sb. o evidenci sbírkových předmětů – výpis z centrální evidence a zákon č.71/1994 Sb. o vývozu uměleckých předmětů). Všechna umělecká díla byla rovněž nafocena a poslána na adresu paní Cavanagh. Její osobní návštěva proběhla 23. 5. 2023. Poté rodina Beranových oznámila, že má zájem o vrácení 21 ks předmětů.

V současné době jsou předměty připraveny k předání. Je připravena Dohoda o vydání věcí (v ČJ, AJ) s obrazovou přílohou. Po jednání a schválení návrhu v Radě kraje požádá muzeum na MKČR o výpis předmětů z centrální evidence (předjednáno s dr. Holovským, vedoucím samostatného oddělení muzeí MKČR).

Následně je domluveno předání v Praze. Paní Helena Cavanagh musí ještě požádat o vývoz předmětů na základě zákona č. 71/994 Sb.

Finanční nároky a krytí: nemá nárok na rozpočet kraje

Vyjádření správce rozpočtu: nebyl vyžádán

Návrh projednán (stanoviska): Mgr. Markéta Procházková (OPZU): Souhlasím

PŘÍLOHY:

1. seznam sbírkových předmětů MSP, zkonfiskovány R. Beranovi (Příloha č. 1_seznam sbírkových předmětů MSP,zkonfiskovány R. Beranovi.pdf)
2. odpověď dr. Mullerovi (Příloha č. 2_odpověď dr. Mullerovi.pdf)
3. korespondence dr. Muller s JčK (Příloha č. 3_korespondence dr. Muller s JčK.pdf)
4. Syrový a Beran_220412 VS Praha obnova (Příloha č. 4_Syrový a Beran_220412 VS Praha obnova.pdf)
5. Beran a Syrový_220714 MSZ Praha (Příloha č. 5_Beran a Syrový_220714 MSZ Praha.pdf)
6. Dohoda o vydání věcí ČJ_AJ+seznam (Příloha č. 6_Smlouva o vydání věcí ČJ_AJ+seznam věcí.pdf)

Zodpovídá: vedoucí OKPP - Mgr. Patrik Červák

Termín kontroly: 31. 10. 2023

Termín splnění: 31. 10. 2023

Strakonice 18. 8. 2022

Vážený pane doktore,

dovolte mi, abych reagovala na Váš e-mail. Předně je nutné konstatovat, že Muzeum středního Pootaví Strakonice je příspěvkovou organizací Jihočeského kraje. Jeho činnost je regulována zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a příslušnou zřizovací listinou. Z hlediska právních vztahů ke sbírkovým předmětům platí, že tyto jsou de iure jsou ve vlastnictví Jihočeského kraje, a muzeu jsou toliko svěřeny k hospodaření. To mimo jiné znamená, že muzeum není samo o sobě oprávněno rozhodnout o případném vydání předmětů, neboť takový krok podléhá schválení Jihočeského kraje, který již byl informován.

Jsme si samozřejmě vědomi specifických okolností tohoto případu, a proto se nebráníme dalšímu jednání ve věci. Nicméně bez dalšího posouzení a zejména bez souhlasu Jihočeského kraje není v tuto chvíli možné rozhodnout o vydání nebo nevydání předmětů.

V příloze Vám zasílám seznam sbírkových předmětů Muzea středního Pootaví Strakonice, které byly Rudolfu Beranovi zkonfiskovány, a které se nacházejí ve sbírkách muzea.

Pevně věřím, že chápete náš postup. V případě dalších dotazů jsem Vám k dispozici.

S pozdravem

PhDr. Ivana Říhová
Ředitelka muzea

Elektronická vizitka (pro přidání kontaktu) ke stažení ve formátu [VCF - Outlook](#) , [QR_CODE](#)

From: [REDACTED]

Sent: Sunday, August 21, 2022 11:40 PM

To: Glaser Lukáš <glaser@kraj-jihocesky.cz>; Kuba Martin <hejtman@kraj-jihocesky.cz>

Subject: Beran R. - konfiskát

Jihočeský kraj
k rukám
hejtmana MUDr. Martina Kuby a
ředitele úřadu JUDr. Lukáše Glasera

21. 8. 2022

Vážení pánové,

obracím se na Vás ve věci Rudolfa Berana (1887-1954).

Rudolfu Beranovi byl na základě rozsudku Národního soudu v Praze ze dne 21. 4. 1947 sp. zn. TNs 1/47 konfiskován veškerý majetek.

Tento rozsudek (stejně jako všechna další obsahově navazující rozhodnutí) byl v celém rozsahu zrušen usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 12. 4. 2022 sp. zn. 10 To 11/2022 a trestní stíhání proti Rudolfu Beranovi bylo zastaveno usnesením Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 14. 7. 2022 č.j. 1 KZV 111/2022-5, neboť se Rudolf Beran žádného trestného činu nedopustil.

Prokázalo se tak, že konfiskace byla nezákonná, a mělo by dojít k nápravě.

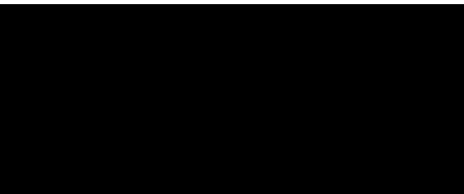
Některé konfiskované předměty jsou nyní uloženy v Muzeu středního Pootaví Strakonice.

Jak mně ale dne 18. 8. 2022 sdělila ředitelka Muzea, PhDr. Ivana Říhová, předměty jsou „de iure ... ve vlastnictví Jihočeského kraje, a muzeu jsou toliko svěřeny k hospodaření“.

Viz podrobnosti v přílohách.

Proto Vás prosím o sdělení, zda je Jihočeský kraj ochoten tyto předměty vydat pozůstalým dědicům.

S úctou,

Přílohy:

Plná moc

Usnesení VS Praha z 12. 4. 2022

Usnesení MSZ Praha z 14. 7. 2022

Dopis ředitelky Muzea z 18. 8. 2022

Seznam předmětů

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 12. dubna 2022, o stížnosti odsouzeného armádního generála Jana Syrového, [REDAKCE] [REDAKCE] proti usnesení Městského soudu v Praze ze 14. prosince 2021, sp. zn. Nt 201/2021,

a rozhodl **takto**:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. řádu se napadené usnesení **zrušuje** a ve věci se **znovu rozhoduje** tak, že se podle § 278 odst. 1, odst. 4 per.an. tr. řádu **povoluje** obnova řízení vedeného u Národního soudu v Praze pod sp. zn. TNs 1/47 ohledně armádního generála Jana Syrového, narozeného [REDAKCE], a podle § 285 tr. řádu též ohledně Rudolfa Berana, [REDAKCE] [REDAKCE]

Podle § 284 odst. 1 tr. řádu **se zrušuje** rozsudek Národního soudu v Praze ze dne 21. dubna 1947, sp. zn. TNs 1/47 v odsuzujících výrocích o vině a výrocích o trestu ohledně armádního generála Jana Syrového, [REDAKCE] a Rudolfa Berana, narozeného [REDAKCE] [REDAKCE]

Zrušují se rovněž všechna další rozhodnutí na zrušené výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 284 odst. 2 tr. řádu **se věc vrací** státnímu zástupci k došetření.

Odůvodnění:

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze 14. prosince 2021, sp. zn. Nt 201/2021 byl podle § 283 písm. d) tr. řádu zamítnut návrh ze dne 19. 7. 2021 podaný státním zástupcem Městského státního zastupitelství v Praze ve prospěch armádního generála Jana Syrového, [REDAKCE] [REDAKCE] na povolení obnovy řízení směřující proti výročkům o vině i trestu z rozsudku Národního soudu v Praze ze dne 21. dubna 1947, sp. zn. TNs 1/47, neboť nebyly shledány důvody obnovy řízení podle § 278 tr. řádu.
2. Městský soud v Praze po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žádný z předložených či navržených důkazů jednotlivě sám o sobě ani ve spojení s dalšími důkazy a skutečnostmi již známými není způsobilý odůvodnit jiné rozhodnutí o vině. Ke skutečnostem tvrzeným v referátu a přípisu žalobce [REDAKCE] že jeden přísedící má zájem o jmenování školním inspektorem a národní prokurátor [REDAKCE] naopak nebyl jmenován na post v Litoměřicích a Mostě, soud poznamenal, že se jednalo i v době rozhodování Národního soudu o obecně známé skutečnosti. Zájem [REDAKCE] o poměr agrární strany ke komunistům, který plyne z úředního záznamu, byl v té době rovněž obecně známou skutečností a z protokolů o poradách senátu a hlasování plyne, že tyto skutečnosti byly objektivně rozebírány při poradách senátu. K tvrzení uváděnému ve zprávě ze dne 7. 2. 1947, že obviněný Beran byl ovlivňován nabídkou pomoci, pokud nebude vtahovat do procesu jméno prezidenta Dr. Beneše, poznamenal Městský soud, že obecně taktika a způsob obhajoby záleží na volbě jednotlivých obžalovaných. Pokud by na obžalované byl vyvíjen skutečně jakýkoliv tlak ohledně nevtahování určitých jmen a osob do celého procesu před Národním soudem, pak by takováto skutečnost nebyla důvodem obnovy řízení podle § 278 tr.

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

řádu. K zájmu KSČ o jednotlivé přisedící a jejich složení uváděném ve zprávě z února 1947, aby přisedící rozhodovali „lidově demokraticky“ soud uvedl, že z protokolů Národního soudu o poradě senátu a protokolů o hlasování je zřejmé, jak jednotliví přisedící i předseda senátu hlasovali. Toto hlasování bylo v případech mnohých zprošťujících výroků jednomyslné. Pokud by zájem jakékoliv politické strany měl vést k podezření, že by ve věci měl být činný vyloučený přisedící, pak by se nejednalo o skutečnost zakládající důvod obnovy řízení podle § 278 tr. řádu, ale pouze ke zvážení podání podnětu ke stížnosti pro porušení zákona ve smyslu ustanovení § 266 a násl. tr. řádu. Stejný argument pak byl procesním soudem použit v případě tvrzení uváděných ve zprávě ze dne 21. 4. 1947, podle níž plyne, že se funkcionářům KSČ nelíbila slabá obžaloba, a dále to, že přisedící [redacted] měl pod nějakou záminkou oddálit konec porady senátu tak, aby se rozhodovalo až po vyhlášení rozsudku v procesu s [redacted], a stejně tak bylo i argumentováno v případě záznamů či „hlášení“ přisedících [redacted] funkcionářům KSČ, z nichž bylo možno dovést případné obavy přisedících nebo dokonce předsedy senátu o svou kariéru. Ovlivnění procesu prokurátorem [redacted] pak prokázáno nebylo, neboť obžalobu podával jiný prokurátor a rovněž jiný prokurátor navrhoval tresty. Celkově pak městský soud shrnul, že důkazy navržené státním zástupcem a v jeho návrhu uplatněné námítky směřují spíše k úvahám, zda Národní soud nerozhodoval v rozporu s tehdy platnými procesními předpisy, případně zda přisedící, předseda senátu a rovněž prokurátor podávající obžalobu, nemohli být při jednání soudu a při vlastním rozhodování ovlivněni politickým tlakem či obavami o svou další profesní či osobní kariéru, případně jinými okolnostmi. Takovéto důkazy by však měly směřovat k podnětu k podání stížnosti pro porušení zákona ve smyslu ustanovení § 266 a násl. tr. řádu. Státním zástupcem předložené či JUDr. Müllerem navržené důkazy však nejsou těmi důkazy, které má na mysli zákonodárce v ustanovení § 278 tr. řádu. Soud si byl vědom, že dle platné právní úpravy Československého i Českého státu i dle ustálené judikatury nelze v řízení o stížnosti pro porušení zákona přezkoumávat rozhodnutí vydaná Národním soudem zřízeným dekretem prezidenta republiky č. 17/1945 Sb., o Národním soudu, ve znění pozdějších předpisů (viz rozhodnutí č. 62/1994), připustil však přezkum těchto rozhodnutí na základě zvláštního zákona anebo v řízení o návrhu na obnovu řízení. V tomto případě však nebyl soudu rozhodujícím o návrhu na povolení obnovy řízení předložen a následně proveden žádný soubor nových důkazů, které by odůvodňovaly povolení obnovy řízení.

3. Proti shora citovanému usnesení podal v zákonné lhůtě prostřednictvím svých právních zástupců stížnost sám odsouzený armádní generál [redacted]. Uvedl, že výklad ustanovení § 278 tr. řádu aplikovaný krajským soudem je nemístně formalistický a restriktivní. Je sice pravdou, že obnova řízení se má primárně uplatňovat v situacích, kdy jsou zde nové důkazy, které se týkají samotného činu, jenž je obviněnému kladen za vinu, avšak důkazy, které byly přiloženy k návrhu, jednoznačně mohou vést k rozdílnému rozhodnutí o vině a ostatně i o trestu, a nadto nedokládají pouze pochybnosti o nepodjatosti jednotlivých přisedících. Tyto důkazy jasně dokládají, že celé řízení, včetně samotného dokazování, bylo nepřipustným způsobem manipulováno, a proto také nebylo relevantně přihlédnuto ke zjištěným skutečnostem. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani to, že obviněný byl v části obžaloby zproštěn viny. Ve skutečnosti tak i v případě, kdy soud ve svém usnesení tvrdí, že některé skutečnosti měly být známy, materiálně nevyvolávaly následky, které by jejich známost vyvolávat měla a za standardní situace vyvolala. „Obecná známost skutečností“, kterou soud v usnesení zmiňuje, zejména v bodech 32 a 33 odůvodnění Usnesení, je tak kategorií zcela formalistickou, nikoliv však reálnou. V posuzovaném případě je

třeba vycházet z toho, že reálně nešlo o skutečnosti dříve známé, neboť vzhledem k doloženým manipulacím a ovlivnění rozhodovacího procesu Národní soud byl k daným skutečnostem zcela Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

přehlízivý a slepý. Obviněný proto namítá, že na podmínku obnovy řízení, dle které „musí vyjít skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé“, je nutné pohlížet materiálně, nikoliv pouze formalisticky, a že situace, kdy rozhodující osoby jsou záměrně předpojaté, přehlížejí relevantní skutečnosti a mají i osobní zájem postupovat tak, aby bylo dosaženo výsledku odpovídajícího politické, společenské, kariérní či jiné poptávce, není ve skutečnosti situací, kdy by soud byl s takovými skutečnostmi seznámen. Známost skutečností ze strany soudu tedy není kategorií pouze formální, ale vyžaduje i záměrné nepřehlížení daných skutečností ze strany soudu. Usnesení však je založeno toliko na nepřipustně formalistickém přístupu, kdy je zcela pomíjen fakt, že kategorie „skutečností a důkazů soudu známých či neznámých“ má objektivně jinou podobu, pokud jde o řízení před soudy v relativně demokraticky, nezávisle a nestranně fungujícím prostředí a době, a pokud jde o řízení před soudy, které již takto fungovat nemohou vzhledem k době, tlakům a vlivům, které vnitrostátní situace již v roce 1947 přinášela, a jak bylo v rámci řízení o návrhu na obnovu řízení prokázáno. Obviněný je proto přesvědčen, že v rámci usnesení mělo být postupováno tak, že k předloženým důkazům mělo být přihlédnuto jako ke skutečnostem a důkazům novým a měla být povolena obnova řízení, neboť je vzhledem k daným důkazům zřejmé, že při řádném postupu by takto doložené skutečnosti vedly ke zcela jinému výsledku trestního řízení a rozhodnutí o vině i trestu obviněného. Současně pak nemůže obstát ani závěr soudu v usnesení (viz bod 35 odůvodnění Usnesení), dle kterého má de facto nezmanipulovanost rozhodování Národního soudu vyplývat z toho, že někteří ze členů soudního senátu hlasovali jinak. Je totiž notorií, že v případě zmanipulování jakýchkoliv procesů, a to nejen soudních, obvykle nedojde k tomu, že by k manipulaci docházelo tak neuměle, že by tato byla na první pohled zřejmá, a v budoucnu ulehčila prokázání takové manipulace. Je tedy zřejmé, že v případě manipulace logicky bude volen takový postup, který bude zastírat pravou skutečnost, že rozhodnuto bylo nějak na základě nějaké poptávky a objednávky. Tomu pak odpovídá, že jako snaha o minimalizaci rizik spojených s odhalením takové manipulace je volen postup, kdy ta která osoba formálně postupuje opačným způsobem, aby zastírela faktický úmysl, avšak jednotlivé osoby jsou koordinovány tak, aby ve výsledku došlo k dosažení jejich společného cíle. Přitom je zřejmé, že k jeho dosažení došlo, o čemž svědčí i výsledek rozhodování Národního soudu a následující osud obviněného. Argumentace soudu v Usnesení tak je nesprávná, kdy soudem uváděné naopak svědčí o tom, jak propracovaná manipulace s řízením a záměry jednotlivých osob byly. Ostatně je všeobecně známo, že i v poměrech nacistického Německa byly v případě vyhotovování oficiálních dokumentů voleny postupy, aby zvěrstva jimi spáchaná nebyla tak z dokumentů samotných natolik jednoznačná, a aby byly zastírány skutečné role jednotlivých protagonistů. Opět tedy platí, že soud pohlížel na danou problematiku v Usnesení nesprávnou optikou dneška bez uvědomění si, jak v případě, kdy soudy a stát jako celek již fakticky nefungují zákonně a nestranně, jednotlivé procesy a postupy probíhají. Z obdobných důvodů je pak nesprávný i přístup soudu v usnesení k pojmům „za války“, „válečný stav“, „doba války“ a „nepřítel“, stejně tak jako závěry usnesení k otázkám (ne)zničení či (ne)znehodnocení vojenského materiálu a setkání obviněného s Adolfem Hitlerem, a rovněž v těchto ohledech usnesení tedy nemůže obstát. Usnesení je nesprávné i z toho pohledu, že jím fakticky dochází k odepření spravedlnosti. Není přitom přípustné, aby celkové řešení nějaké situace v rámci celého právního řádu a jeho procesních prostředků, vytvářelo jako výsledek stav, kdy nebude možné zvrátit prokazatelně zmanipulovaný proces a jeho následky. Ústavní soud ve svém rozhodnutí

I. ÚS 55/04 konstatoval, že „v ústavním pořádku není zakotveno právo stěžovatele na mimořádný opravný prostředek. Avšak to neznamená, při existenci takového opravného prostředku, že by jeho posuzování stálo z hlediska ústavnosti mimo rámec spravedlivého procesu, jinými slovy že se rozhodování o dovolání, byť jen v některé ze svých částí, nachází v ústavně právním vakuu a že

trestní řád nemusí být vykládán ústavně konformním způsobem. Interpretace dovolacích důvodů, která odkazuje námitky stěžovatele do řízení o stížnosti pro porušení zákona, ačkoli je zjevné, že jde o prostředek, který stěžovatel nemá ve své dispozici je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti.“ I když se tyto závěry Ústavního soudu týkají primárně vztahu dovolání a stížnosti pro porušení zákona, jsou analogicky aplikovatelné také na obnovu řízení. Tento výklad potvrdil Ústavní soud v navazující judikatuře, např. v rozhodnutí III. ÚS 905/17, dle kterého „ustanovení procesního práva obsažená v běžném zákoně (trestním řádu), která vymezují předpoklady pro povolení obnovy řízení, a to včetně těch, které stanovují důvody obnovy řízení podle § 278 odst. 1 tr. řádu, musejí být interpretována souladně s ústavněprávními zárukami obsaženými v čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Nedostatečné vypořádání se s důvody obnovy řízení uváděnými stěžovatelem, a všemi aspekty nových důkazů z hlediska možného vlivu na změnu rozhodnutí o vině nebo trestu, staví postup a napadená rozhodnutí obecných soudů mimo ústavní rámec.“ Pokud je protiústavním odepřením spravedlnosti odkázání obviněného na stížnost pro porušení zákona, kterou může podat pouze ministr spravedlnosti, musí být v rozporu s ústavně garantovanými právy obviněného také situace, kdy soud odkáže obviněného na mimořádný opravný prostředek, který v dané věci nemůže být vůbec podán, a to ani ministrem spravedlnosti. Přesně tato situace nastala při vydání Usnesení. Soud v něm na jednu stranu tvrdí, že namítané vady odůvodňují podání stížnosti pro porušení zákona, zároveň ale přiznává, že tuto není možné s ohledem na judikaturu Nejvyššího soudu podat. Obviněný se tak dostává do situace ne nepodobné hlavě XXII, když Soud obviněnému v Usnesení doporučuje procesní postup, o kterém záhy sám uvádí, že není právně možný. Není možné vykládat trestní řád tak restriktivně, že fakticky zamezí obviněnému sjednat nápravu v případě zjevně nesprávného rozhodnutí. Výklad, který použil Soud v usnesení, vykračuje z ústavně právních limitů daných zejména čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, jelikož porušuje právo obviněného na spravedlivý proces. Kdyby Soud zvolil v otázce přípustnosti obnovy řízení ústavně konformní výklad a musel by obnovu řízení povolit. Jak správně dovodil Ústavní soud v již citovaném rozhodnutí I. ÚS 55/04 : „Z ústavního pořádku vyplývá, že jsou-li ve hře základní práva, musí být ochránitelná cestou všech opravných prostředků.“ Není tedy přípustné, aby Usnesení bylo vydáno tak formalisticky, kdy na jednu stranu uvede, že má být situace řešena jiným procesním postupem, a na druhou stranu uzná, že takový postup rovněž možný není. Takový výsledek by odporoval jak zdravému rozumu, tak i ústavnímu pořádku a zásadám, na kterých leží demokratický právní stát, a ke kterým se Česká republika hlásí. V daném případě došlo k tomu, že v rámci zmanipulovaného a nikoliv nestranného postupu Národního soudu, který měl rozhodovat pod vlivem politickým, společenským, a nikoliv nestranným, což de facto Usnesení také připouští, došlo k extrémně tvrdému a nespravedlivému trestání osoby, která by však i dle názorů mnohých historiků naopak měla být národním hrdinou (minimálně pak je hrdinou od Zborova, tedy osobou, která minimálně přispěla ke vzniku samostatného Československa). To, jak se národ, potažmo stát, postaví i při hodnocení obtížné minulosti k takovýmto osobám, pak definuje celkový obraz právní kultury daného státu. V posuzovaném případě je Usnesení vystavěno na formalistických závěrech, které v důsledku vedou k závěru, že k nápravě prokazatelně nespravedlivého procesu a jeho výsledku nemá dojít, resp. že má k němu dojít jiným způsobem, který však možný není. Přitom všem osobám participujícím na řízení o návrhu na obnovu řízení musí být zřejmé, že sami by v případě soudního procesu, jakému byl nucen čelit obviněný, neměli žádných záruk zákonnosti a nestrannosti, a nebyli by schopni s důvěrou ve spravedlnost před Národním soudem předstoupit. Stejně tak musí být všem osobám participujícím na tomto řízení zřejmé, že pokud nedojde k nápravě v rámci tohoto řízení, pak již k nápravě nedojde žádným jiným způsobem. Usnesení je tedy nesprávné i tím, že v rámci něj podstata věci a materiální stránka ustupuje formě, a vede k takovému odepření spravedlnosti, které z logiky věci nemůže být přípustné

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

v rámci demokratického právního státu. I pokud mohou být pochybnosti o správnosti obnovy řízení, musí být z hlediska šetření lidských práv a s ohledem na základní pilíře demokratického právního státu volen takový postup, který povede k umožnění nápravy nespravedlností z minulosti. V tomto však Usnesení zcela selhává a reálně má potenciál vstoupit do novodobé historie České republiky jako akt nespravedlnosti a rezignace na vypořádání se s minulostí způsobem, který nebude všeobecně chápán jako bezprávi. Přitom jediným důsledkem povolení obnovy řízení by bylo opětovné posouzení případu nestranným soudem, resp. státním zástupcem, bez vlivů, které v rámci spravedlnosti nemají mít vůbec na soudní rozhodování vliv. Došlo by tedy tolíko k odstranění stavu, kdy o celé věci rozhodly osoby manipulované a ovlivněné, a namísto toho by rozhodly osoby nezávislé a nestranné s dostatečným odstupem od celé věci. I ze všech těchto důvodů tedy usnesení nemůže obstát a ve skutečnosti obnova řízení měla a má být v dané věci povolena.

4. **Vrchní soud v Praze** přezkoumal napadené rozhodnutí ze všech formálních i materiálních hledisek, přezkoumal i řízení, které mu předcházelo, a shledal podanou stížnost částečně důvodnou.
5. Podle § 278 odst. 1 tr. řádu se povolí obnova řízení jakožto mimořádný opravný prostředek u řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, vyjdou-li najevo **skutečnosti** nebo **důkazy** soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo by uložený trest byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu.
6. Zákonná dikce rozlišuje pojmy skutečnosti soudu dříve neznámé a důkazy soudu dříve neznámé. Zatímco u důkazu je jednoznačné, že se musí jednat o procesní prostředky vedoucí ke zjištění skutkových okolností případu, které nebyly v původním řízení obsaženy ve spise, uplatněny některou procesní stranou nebo před soudem provedeny, skutečnost soudu dříve neznámá může v sobě zahrnovat další okolnosti, které nebyly soudu v době rozhodování známy, ale které by mohly ovlivnit rozhodnutí soudu ve věci, a to jak ve výroku o vině, o trestu nebo o náhradě škody či nemajetkové újmě. Z logiky věci je pak dáno, že tyto skutečnosti musí být odlišné od důkazů soudu dříve neznámých, tedy od okolností jednoznačně směřujících tolíko k objasnění věci z hlediska skutkového stavu.
7. Zákon ani v současné době platná judikatura pojem nových skutečností, které by mohly vést k novému rozhodnutí ve věci, nijak nevymezuje ani neohraničuje. Ze zákona však vyplývá, že za takovou novou skutečnost je ex lege považován stav, kdy bylo pravomocným rozsudkem zjištěno, že policejní orgán, státní zástupce nebo soud v původním řízení porušil své povinnosti jednáním zakládající trestný čin (§ 278 odst. 4 tr. řádu).
8. Z výkladových ustanovení k § 278 odst. 4 tr. řádu vyplývá, že v tomto případě jde o skutečnost, pro kterou musí být obnova řízení povolena ve prospěch i neprospěch obviněného, a to aniž by bylo zkoumáno, zda porušení úředních povinností někoho ze jmenovaných mohlo mít vliv na původní rozhodnutí. Toto však platí pouze při existenci pravomocného soudního rozhodnutí. V případě, že bylo zjištěno porušení povinnosti spácháním přestupku či kárného provinění orgánem činným v trestním řízení nebo jinou osobou, nebo pokud by bylo zjištěno spáchání trestného činu konkrétní osoby a nedošlo pro jinou překážku k pravomocnému odsouzení, je nutno tuto

skutečnost zkoumat z hledisek uvedených v odstavcích 1, 2 nebo 3 § 278 tr. řádu (Trestní řád II Komentář, C. H. Beck 2013, str. 3389).

9. Z uvedeného tedy vyplývá, že v případech zjištění nezákonného jednání některého z orgánů trestního řízení (s výjimkou jednání podle § 278 odst. 4 tr. řádu) je třeba zkoumat, zda tato skutečnost (ve smyslu § 278 odst. 1 tr. řádu) mohla ovlivnit rozhodování tohoto orgánu takovým způsobem, že by vznikly pochybnosti o správnosti takového rozhodnutí, a současně že se jedná o okolnosti dříve (tedy v době rozhodování původního orgánu) neznámé.
10. Městský soud v Praze v napadeném usnesení správně konstatoval, že většina předložených dokumentů, které měly sloužit jako nové skutečnosti v rozhodování ve věci a svědčící o tom, že soud rozhodoval pod velkým tlakem veřejnosti a soudci byli při svém rozhodování ovlivňováni obavami o svou další profesní a osobní kariéru, měly směřovat k podnětu k podání stížnosti pro porušení zákona ve věci ve smyslu § 266 a násl. tr. řádu. S těmito důkazy se procesní soud řádně vypořádal a z hlediska právního přezkumu nelze jeho závěrům ničeho vytknout. Obsah a hodnotu navrhovaných nových skutečností však zcela jednoznačně převyšuje zápis [REDAKCE] – jednoho z přisedících soudců v procesu – z něhož zcela nepochybně vyplývá, že nejméně dva ze soudců – dr. [REDAKCE] se pravidelně účastnili porad pořádaných stranickými orgány KSČ a jejich nejvyššími funkcionáři ([REDAKCE] a jedné z porad se účastnil i generální tajemník KSČ [REDAKCE], na nichž byly soudcům předávány přímé direktivy k tomu, jakým způsobem rozhodovat, jak ovlivňovat hlasování, případně jak zabránovat případnému konečnému rozhodnutí.
11. Zjištěné skutečnosti (se kterými se však procesní soud dostatečně nevypořádal) pak zcela jednoznačně prokazují, že soudci [REDAKCE] výrazným způsobem narušili základní soudcovskou povinnost – nezávislost v rozhodování, čímž se oni i osoby, které jejich rozhodnutí ovlivňovaly, mohli dopustit trestné činnosti. Nezávislost soudců byla stanovena ust. § 98 odst. 1 ústavy (zákon ze dne 29. února 1920, kterým se uvozuje Ústavní listina Československé republiky). Porušení nezávislosti soudců pak bylo vždy trestáno dle příslušných trestněprávních předpisů (§§ 101 a 102 zákona č. 117 z 27. května 1852, o zločinech, přečinech a přestupcích ve znění předpisů je měnících a doplňujících); v současné době je kriminalizováno ustanovením § 335 tr. zákoníku), a ve vztahu k soudcům, kteří by nerozhodovali nezávisle se pak jednalo o zločin podle § 105 zákona č. 117 z 27. května 1852, o zločinech, přečinech a přestupcích ve znění předpisů je měnících a doplňujících, v současné době pak trestný čin podle § 329 tr. zákoníku, v každém případě by však byla založena minimálně odpovědnost kárná, která by byla řešena v příslušném kárném řízení.
12. Výše popsané porušení základní ústavní zásady spočívající v nezávislosti soudcovského rozhodování, které bylo platné i v době rozhodování Národního soudu v Praze pak bylo shledáno dle shora uvedeného výkladu jako zvláště závažná skutečnost, která byla schopna ovlivnit rozhodování soudu, byť se jednalo o soud mimořádný v mimořádné době poválečné. Československá republika však v té době byla demokratickým státem a tomu byly vlastní základní ústavní principy formulované v ústavním zákoně (citovaný zákon z 29. února 1920, kterým byla uvozena Ústavní listina Československé republiky) a jejich porušení pak nutno považovat za zvláště závažné porušení ústavních předpisů. Další podmínka ustanovení § 278 odst. 1 tr. řádu, tj. že se jedná o skutečnost dříve soudu neznámou, byla splněna rovněž a nemohla být nahrazena jen konstatováním, že v době procesu docházely soudu dopisy veřejnosti, které hovořily ve prospěch obžalovaných, tyto byly zakládány do spisu, přičemž předseda senátu seznamoval přisedící s

platnou právní úpravou a v senátu mezi přísedícími byli takoví, kteří patřili či sympatizovali s jinými stranami. Nebylo však nikdy zjištěno nebo jinak konstatováno, že by část přísedících rozhodovala na přímý pokyn jejich politické strany nebo jiné osoby či skupiny osob.

13. Za této situace mohlo být konstatováno, že podmínka ustanovení § 278 odst. 4 tr. řádu, že se část soudců dopustila porušení svých povinností byla splněna. Protože nikdo z nich nebyl odsouzen za jednání zakládající trestný čin (pak by obnova řízení proběhla ex lege), bylo užito analogie výše citovaného ustanovení a v jejich jednání byly shledány nové skutečnosti, dříve soudu neznámé, na jejichž podkladě mohlo dojít k nezákonnému rozhodnutí ve vztahu k obžalovaným osobám.
14. Přestože v řízení, které předcházelo napadenému rozsudku, došlo k dalším pochybením, která by mohla přinést změnu v konečném rozhodnutí – kupř. v době rozhodování soudu ještě nebyla vyřešena legislativní otázka doby počátku válečného stavu, nebyly provedeny důkazy rozhodnutím vlády ČSR o upotřebení zbytečného vojenského majetku, na základě kterého měl obžalovaný Syrový provést převod části tohoto majetku do německých rukou, ani nebyl proveden důkaz rozkazem nejvyššího velitele branných sil a prezidenta republiky ze 14. března 1939, na jehož základě měl obžalovaný Syrový vydávat další rozkazy ohledně kapitulace čs. branných sil, tyto okolnosti by zcela jistě měly vliv na zjištění, zda je jednání obžalovaného trestné či nikoliv, část z těchto důkazů však byla již v době rozhodování známa (jen jimi nebyl proveden důkaz) a pokud ne, spolu s dalšími okolnostmi uvedenými v napadeném usnesení by nesplňovaly podmínky pro povolení obnovy řízení.
15. Byla však splněna zákonná podmínka – nalezení skutečnosti soudu dříve neznámé, která by sama o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve, mohla odůvodnit jiné rozhodnutí o vině obžalovaného (viz body 12 a 13 tohoto rozhodnutí), a na základě této nové skutečnosti pak bylo rozhodnuto o povolení obnovy řízení a zrušení původního rozsudku Národního soudu v Praze ze dne 21. dubna 1947, sp. zn. TNs 1/47. Současně pak byla zrušena rovněž všechna další rozhodnutí na zrušené výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.
16. Zrušení rozsudku se týká všech výroků, jimiž byl odsouzený armádní generál Jan Syrový uznán vinným, a rovněž tak i výroku o trestu, který mu byl uložen. Protože byly splněny podmínky ustanovení § 285 tr.ř. (beneficium cohaesionis) ve vztahu ke spoluodsouzenému [REDAKCE] předsedovi vlády Československé republiky v době od 1. prosince 1938 do 15. března 1939, neboť i v jeho případě došlo ke zjištění stejných skutečností jako v případě armádního generála [REDAKCE] [REDAKCE] je nejen ze zákona, ale i v rámci zajištění spravedlnosti nutné, aby tento odsouzený byl hodnocen ve stejném režimu jako spoluodsouzená osoba, v jejíž prospěch byl původní návrh podán. Proto byly výroky o vině a trestu zrušeny i ohledně něho.
17. Věc byla pak podle § 284 odst. 2 tr. řádu vrácena státnímu zástupci k došetření. V rámci tohoto došetření bude nutno se zabývat všemi skutkovými okolnostmi případu, a to jednak v naznačeném směru (viz bod 14 tohoto usnesení), a dále pak v provedení rozboru celé důkazní situace i s jednotlivými skutkovými okolnostmi případu s ohledem na současný právní stav věci (ex nunc), přičemž při dalším rozhodování ve věci by neměla být ignorována a měla by být materiálně posouzena historická zjištění ohledně působení obou odsouzených v rámci předválečné Československé republiky, osobní zásluhy obou odsouzených o stát, a nemělo by být opomenuto ani to, jaký byl osud obou obžalovaných za II. světové války a v době komunistického režimu.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Za splnění podmínek § 265a a § 265b tr. ř. však lze proti němu podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch odsouzeného, a dále odsouzenému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Odsouzený tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání odsouzeného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) - m) tr. ř. nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá, přičemž dovolání lze podat, jen je-li tu některý z následujících důvodů:

- a) ve věci rozhodl věcně nepřislušný soud, nebo soud, který nebyl náležitě obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát nebo rozhodl soud vyššího stupně,
- b) ve věci rozhodl vyloučený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta,
- c) obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl,
- d) byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání,
- e) proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřípustné,
- f) bylo rozhodnuto o postoupení věci jinému orgánu, o zastavení trestního stíhání, o podmíněném zastavení trestního stíhání, o schválení narovnání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí,
- g) rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy,
- h) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení,
- i) obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným,
- j) bylo rozhodnuto o upuštění od potrestání nebo o upuštění od potrestání s dohledem, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takový postup,
- k) bylo rozhodnuto o uložení ochranného opatření, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho uložení,

- l) v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný,
- m) bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až l).

Dovolání lze podat též tehdy, byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí.

Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda jej podává ve prospěch nebo v neprospěch odsouzeného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 12. dubna 2022

MĚSTSKÉ STÁTNÍ ZASTUPITELSTVÍ
V PRAZE

1 KZV 111/2022-5

U s n e s e n í

Státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze rozhodl dnešního dne ve věci obviněných

1) arm. gen. Jana Syrového [REDACTED]

2) Rudolfa Berana, [REDACTED]

kteří jsou trestně stíháni

arm. gen. Jan Syrový jednak pro zločin proti státu podle § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., ve znění zákonů č. 22/1946 a č. 245/1946 Sb., spáchaný zločinem vojenské zrady podle § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky, jednak pro provinění podle § 4 dekretu prezidenta republiky č. 17/1945 Sb., o Národním soudu,

Rudolf Beran jednak pro zločin proti státu podle § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb. ve znění zákonů č. 22/1946 a č. 245/1946 Sb. spáchaný zločinem vojenské zrady podle § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky, jednak pro zločin podle § 3 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb.,

t a k t o :

Podle § 172 odst. 1 písm. b) tr. řádu se **z a s t a v u j e** trestní stíhání obviněných

1) **arm. gen. Jana Syrového**, [REDACTED] pro skutky spočívající v tom, že

a) jako ministr národní obrany společně s Rudolfem Beranem jakožto ministerským předsedou za války opatřili nepříteli prospěch tím, že dali souhlas k prodeji válečného materiálu Německu,

b) dále nedal 15. března 1939 rozkaz ani pokyn ke zničení vojenského materiálu,

v čemž bylo spatřováno spáchání zločinu proti státu podle § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., ve znění zákonů č. 22/1946 a č. 245/1946 Sb., spáchaný zločinem vojenské zraedy podle § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky,

c) jako ministr národní obrany a armádní generál, jenž tímto vysokým úřadem a vysokou funkcí velitelskou byl vázán být svým spolubojovníkům vlasteneckým vzorem, nechoval se po 15. březnu 1939 jak se slušelo na věrné a statečné občany československé tím, že při setkání s Adolfem Hitlerem tomuto podal ruku, že doprovázel generála Blaskowitze k hrobu neznámého bojovníka, že se zúčastnil přehlídek německého vojska a že se dne 3. dubna 1939 stýkal s Konrádem Henleinem, to vše v generálské uniformě,

v čemž bylo spatřováno spáchání provinění podle § 4 dekretu prezidenta republiky č. 17/1945 Sb., o Národním soudu,

2) **Rudolfa Berana** [redacted] pro skutky spočívající v tom, že

a) jako ministerský předseda společně s arm. gen. Janem Syrovým jakožto ministrem obrany za války opatřili nepříteli prospěch tím, že dali souhlas k prodeji válečného materiálu Německu,

v čemž bylo spatřováno spáchání zločinu proti státu podle § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb. ve znění zákonů č. 22/1946 a č. 245/1946 Sb. spáchaný zločinem vojenské zraedy podle § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky,

b) podporoval nacistické hnutí a tiskem schvaloval nepřátelskou vládu na území republiky,

v čemž bylo spatřováno spáchání zločinu podle § 3 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb.,

neboť tyto skutky nejsou trestným činem ani proviněním a není důvod k postoupení věci.

Odůvodnění

1. Rozsudkem Národního soudu v Praze ze dne 21.4.1947 sp. zn. TNs 1/47 byl arm. gen. Jan Syrový, [REDAKCE] uznán vinným ze spáchání výše uvedených skutků, které byly právně kvalifikovány jako zločin proti státu podle § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., ve znění zákonů č. 22/1946 a č. 245/1946 Sb., spáchaný zločinem vojenské zrady podle § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky a jako provinění podle § 4 dekretu prezidenta republiky č. 17/1945 Sb. o Národním soudě. Za to byl podle první sazby posledního odstavce § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., ve znění zákonů č. 22 a 245/1946 Sb. odsouzen k trestu těžkého žaláře v trvání 20 (dvacet) let, zostřeného půlročně jedním postem. Zároveň bylo u arm. gen. Jana Syrového vysloveno podle § 14 retribučního dekretu, že pozbývá navždy občanské cti v rozsahu § 15 téhož dekretu, odpyká polovici trestu na svobodě ve zvláštních nucených pracovních oddílech, jeho celé jmění propadá ve prospěch státu. Dále byl zbaven podle § 5 dekretu č. 17/1945 Sb. za provinění podle § 4 téhož dekretu (pokud nebyl zbaven těchto práv již předchozím výrokem) aktivního a pasivního volebního práva do veřejných zastupitelstev, dále práva svolávat veřejná shromáždění a zúčastnit se jich, organizovat se v politických spolicích a organizacích, vydávat politické časopisy nebo jiné politické publikace, je redigovat neb do nich psát. V ostatních bodech byl Jan Syrový obžaloby zproštěn.

2. Rozsudkem Národního soudu v Praze ze dne 21.4.1947 sp. zn. TNs 1/47 byl Rudolf Beran [REDAKCE] uznán vinným ze spáchání výše uvedených skutků, které byly právně kvalifikovány jako zločin proti státu podle § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., ve znění zákonů č. 22/1946 a č. 245/1946 Sb., spáchaný zločinem vojenské zrady podle § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923 Sb., na ochranu republiky a jako zločin podle § 3 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb. Za to byl podle první sazby posledního odstavce § 1 dekretu prezidenta republiky č. 16/1945 Sb., ve znění zákonů č. 22 a 245/1946 Sb., za použití § 16 odst. 2 téhož dekretu a § 34 trestního zákoníku odsouzen k trestu těžkého žaláře v trvání 20 (dvacet) let, zostřeného půlročně jedním postem. Zároveň bylo u Rudolfa Berana vysloveno podle § 14 retribučního dekretu, že pozbývá navždy občanské cti v rozsahu § 15 téhož dekretu, odpyká polovici trestu na svobodě ve zvláštních nucených pracovních oddílech, jeho celé jmění propadá ve prospěch státu. V ostatních bodech byl Rudolf Beran obžaloby zproštěn.

3. Státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze na základě podnětu advokáta JUDr. Lubomíra Müllera podal dne 19.7.2021 k Městskému soudu v Praze návrh na obnovu řízení, týkající se obviněného arm. gen. Jana Syrového, nar. [REDAKCE], které bylo vedeno před Národním soudem v Praze pod sp. zn. TNs 1/47. Návrh na povolení obnovy řízení byl podán ve prospěch obviněného arm. gen. Jana Syrového, [REDAKCE]. Návrh na obnovu řízení byl odůvodněn tím, že byly získány nové důkazy o politickém zasahování do soudního řízení, přičemž tyto důkazy v původním řízení nebyly soudu známy a úzce se dotýkají souzeného skutku a mohly by odůvodnit jiné rozhodnutí o vině. V podrobnostech se odkazuje na

předmětný návrh státního zástupce na povolení obnovy řízení. Při veřejném zasedání pak státní zástupce svůj návrh doplnil v tom smyslu, že pokud soud rozhodne o povolení obnovy řízení a o zrušení odsuzujícího rozsudku ve vztahu k arm. gen. Syrovému, aby soud zohlednil ustanovení § 285 tr. řádu (beneficium cohaesionis) ve vztahu k dalším odsouzeným, zejména ve vztahu k Rudolfovi Beranovi.

4. Městský soud v Praze svým usnesením ze dne 14.12.2021 sp. zn. Nt 201/2021 podle § 283 písm. d) tr. řádu návrh na povolení obnovy řízení, podaný ve prospěch arm. gen. Jana Syrového a směřující proti výrokům o vině a trestu z rozsudku Národního soudu v Praze ze dne 21.4.1947 sp. zn. TNs 1/47, zamítl, neboť podle soudu nebyly shledány důvody obnovy podle § 278 tr. řádu. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že v případě předložených či navržených důkazů jak ve vlastním návrhu na povolení obnovy řízení podaném státním zástupcem, tak i v podnětu podaném ke státnímu zastupitelství JUDr. Müllerem, nebyla uvedena žádná nová skutečnost či nový důkaz, na základě kterých by soud mohl rozhodnout, že jsou splněny podmínky pro povolení obnovy řízení ve smyslu ust. § 278 odst. 1 trestního řádu. Zde soud připomněl, že účelem řízení o povolení obnovy není řešení otázky viny či nevinu arm. gen. Jana Syrového, ale právě posouzení, zda došlo k předložení nových skutečností či důkazů, které by mohly po zhodnocení jejich vypovídací hodnoty a důkazní síly zvrátit původní výrok o vině či trestu. Z těchto důvodů soud zamítl návrh na povolení obnovy. V podrobnostech se odkazuje na výše uvedené usnesení Městského soudu v Praze.

5. Proti uvedenému usnesení Městského soudu v Praze, kterým byl návrh na povolení obnovy zamítnut, podal stížnost odsouzený armádní generál Jan Syrový prostřednictvím svého obhájce [REDAKCE] advokáta. Vrchní soud v Praze jako soud stížnostní přezkoumal napadené rozhodnutí ze všech formálních i materiálních hledisek, přezkoumal i řízení, které mu předcházelo, a shledal podanou stížnost částečně důvodnou a svým rozhodnutím ze dne 12.4.2022 sp. zn. 10 To 11/2022 napadené usnesení Městského soudu v Praze podle zrušil § 149 odst. 1 písm. a) tr. řádu a ve věci znovu rozhodl tak, že se podle § 278 odst. 1, odst. 4 tr. řádu per analogiam povoluje obnova řízení vedeného u Národního soudu v Praze pod sp. zn. TNs 1/47 ohledně armádního generála Jana Syrového, [REDAKCE] a podle § 285 tr. řádu též ohledně Rudolfa Berana, narozeného 28. prosince 1887. Podle § 284 odst. 1 tr. řádu dále Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek Národního soudu v Praze ze dne 21. dubna 1947 sp. zn. TNs 1/47 v odsuzujících výrocích o vině a výrocích o trestu ohledně armádního generála Jana Syrového, [REDAKCE] a Rudolfa Berana, [REDAKCE] a dále zrušil rovněž všechna další rozhodnutí na zrušené výroky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 284 odst. 2 tr. řádu byla věc vrácena státnímu zástupci k došetření.

6. Pokud se týká skutku, že arm. gen. Jan Syrový jako ministr národní obrany společně s Rudolfem Beranem jakožto ministerským předsedou za války opatřili nepříteli prospěch tím, že dali souhlas k prodeji válečného materiálu Německu, lze z

dostupných důkazů dospět k následujícím skutkovým zjištěním. Veškerá obchodní jednání prováděl Dělostřelecký a zbrojní odbor Ministerstva národní obrany v čele s generálem Janem Netíkem. Předmětný vojenský materiál (zejména dělostřelecký) byl primárně nabízen tehdejšími československým spojencům Francii, Anglii a státům Malé dohody, a to z toho důvodu, aby se nedostal do rukou Němců. Tato jednání však vážla a navíc se o nich Němci dozvěděli a ostře se domáhali, aby byly zbraně prodány jim. Dne 11.2.1939 pak byla v Berlíně podepsána generálem Netíkem jako zástupcem ministerstva národní obrany za vládu ČSR kupní smlouva o odprodeji dělostřeleckého materiálu vládě Německa. Výše uvedené vyplývá zejména z písemných materiálů a výpovědí arm. gen. Jana Syrového, [REDAKCE] (zprostředkoval prodej čs. zbrojního materiálu do zahraničí), [REDAKCE] že při prodeji válečného materiálu Německu aktivně vystupovalo spíše čs. ministerstvo zahraničí (ministr zahraničí [REDAKCE] které k němu poslalo německou vojenskou misi s příkazem, že s ní má zahájit jednání o prodeji válečného materiálu. Stejně tak gen. [REDAKCE] ve výpovědi potvrdil, že přišly pokyny z ministerstva zahraničí, aby se německé vojenské delegaci vycházelo vstříc. Gen. [REDAKCE] pak také vypověděl, že Rudolf Beran a Jan Syrový měli nejlepší vůli prodat válečný materiál do jiných zemí než Německa, zejména do Francie, Anglie, Rumunska a dokonce do Japonska.

7. Na základě dostupných důkazů a informací lze tak dojít k závěru, že obvinění arm. gen. Jan Syrový jako ministr národní obrany a Rudolf Beran jako předseda vlády měli snahu prodat předmětný vojenský materiál spojeneckým zemím, aby se nedostal do rukou Německa. Nebylo jejich vinou, že se jednání se spojeneckými zeměmi, zejména s Francií a Anglií, vlekla a nebyla úspěšně dokončena do okupace ČSR dne 15.3.1939. Snahu o prodej vojenského materiálu Německu vyvíjelo spíše ministerstvo zahraničí a zejména ministr zahraničí [REDAKCE] U obviněných arm. gen. Jana Syrového a Rudolfa Berana tak zcela absentuje úmysl opatřit nepříteli prospěch ve smyslu § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923, na ochranu republiky, a není tak naplněna subjektivní stránka trestného činu.

8. Pokud se týká skutku, že arm. gen. Jan Syrový jako ministr národní obrany nedal dne 15.3.1939 rozkaz ani pokyn ke zničení vojenského materiálu, lze odkázat na výpověď gen. [REDAKCE] (bývalý náčelník hlavního štábu), který uvedl, že jednak do poslední chvíle nebylo zřejmé, zda Německo chce republiku napadnout a nebyl tak důvod vojenský materiál ničit, a jednak k ničení tak velkého množství vojenského materiálu je třeba příprav a organizace a musí být k tomu dán rozkaz. Totéž potvrdil gen. [REDAKCE] (bývalý podnáčelník hlavního štábu pověřený správou hlavního štábu). Z technického hlediska je vyloučeno, aby bylo možné v řádu několika hodin zničit v podstatě veškerý vojenský materiál československé armády. Navíc k vydání takového pokynu by arm. gen. Jan Syrový jako ministr národní obrany potřeboval rozkaz vrchního velitele československé branné moci, kterým byl prezident republiky Emil Hácha, který však takový rozkaz nevydal a naopak v telefonických

pokynech z Berlína dne 15.3.1939 nařizoval, aby jednotky čs. armády nekladly odpor, soustředily se v kasárnách a že vše musí zůstat na místě.

9. Z dostupných důkazů a informací tak vyplývá, že obv. arm. gen. Jan Syrový jako ministr národní obrany nemůže nést sám individuální odpovědnost za to, že veškerý vojenský materiál československé armády nebyl dne 15.3.1939 zničen, resp. že k tomu nebyl dán rozkaz či pokyn. Navíc provedení takového rozkazu, i kdyby byl vydán, nebylo v daném čase reálné. Dokazováním nebylo nikterak prokázáno, že by arm. gen. Jan Syrový úmyslně a záměrně nevydal rozkaz ke zničení zbraní a že by bylo jeho úmyslem, aby se výzbroj čs. armády dostala do rukou Němců a byla tak posílena síla německé armády. Jako u vlastence lze takový úmysl naopak zcela vyloučit. U obv. arm. gen. Jana Syrového tak i v případě tohoto skutku absentuje úmysl opatřit nepříteli prospěch ve smyslu § 6 čl. 1 zákona č. 50/1923, na ochranu republiky, a není tak naplněna subjektivní stránka trestného činu.

10. Pokud se týká skutku, že arm. gen. Jan Syrový jako ministr národní obrany při setkání s Adolfem Hitlerem tomuto podal ruku, že doprovázel generála Blaskowitze k hrobu neznámého bojovníka, že se zúčastnil přehlídek německého vojska a že se dne 3. dubna 1939 stýkal s [REDAKCE], to vše v generálské uniformě, je nutno uvést, že z dostupných důkazů a informací vyplývá, že žádným způsobem nebyla vyvrácena obhajoba arm. gen. Jana Syrového, když tvrdil, že dne 16.3.1939 byl vyzván, aby se dostavil na Hrad, kde se měli představitelé vlády setkat s německým ministrem zahraničí Ribbentropem. Arm. gen. Jan Syrový byl dvěma německými důstojníky vyzván, aby je následoval do místnosti v královském křídle Hradu, kde stál Adolf Hitler, který k arm. gen. Janu Syrovému přistoupil a podal mu ruku. Tento okamžik zachytil na fotografii připravený fotograf. Poté se arm. gen. Jan Syrový s Hitlerem rozešel. Na přehlídce německého vojska dne 19.3.1939 na Václavském náměstí a dne 20.4.1939 na Strahově byl pozván jako jiní význační čeští činitelé. Generála [REDAKCE] (představitel německé vojenské okupační správy v Čechách) doprovázel na jeho výzvu, když tento chtěl vzdát poctu u hrobu neznámého vojína na Staroměstské radnici. S [REDAKCE] se sešel dne 3.4.1939 na recepci na Hradě.

11. Dokazováním nebylo nikterak prokázáno, že by se arm. gen. Jan Syrový setkával s představiteli okupační moci záměrně a že by tuto společnost vyhledával úmyslně. Setkání byla vždy vyvolána či vynucena německou stranou. Nebylo zjištěno, a to ani Národním soudem, že by arm. gen. Jan Syrový učinil při některé z výše uvedených příležitostí sebemenší projev. Národní soud dále zjistil, že předmětné fotografické snímky ze setkání s Hitlerem a Henleinem byly pořízeny bez souhlasu arm. gen. Jana Syrového. Nebylo zjištěno, že by arm. gen. Jan Syrový souhlasil, aby tyto fotografie byly využity propagačně. U arm. gen. Jana Syrového tak v případě tohoto skutku nebylo prokázáno, že by se nechoval, jak se slušelo na věrné a statečné občany československé ve smyslu § 4 dekretu prezidenta republiky č. 17/1945 Sb., o Národním soudu, a není tak naplněna objektivní a subjektivní stránka tohoto činu.

12. Pokud se týká skutku, že Rudolf Beran přivítal dne 16.3.1939 na Pražském Hradě generála Blaskowitze a dne 5.4.1939 říšského protektora Konstantina von Neuratha a přednesl při těchto příležitostech projevy, lze uvést následující.

Z dostupných důkazů a informací vyplývá, že Rudolf Beran byl agresí německých vojsk a okupací českých zemí hluboce otřesen. Ze svědectví řady svědků vyplývá, že se dne 15.3.1939 nervově zhroutil. Za této situace byla dne 16.3.1939 na základě pokynů Němců povolána vláda na Hrad, kde se členové vlády setkali s německým ministrem zahraničí [REDAKCE]. Dále se členové vlády setkali s gen. [REDAKCE] představitelem německé vojenské okupační správy v Čechách. Při této příležitosti Rudolf Beran jako ministerský předseda učinil krátký projev, v podstatě jako odpověď na předchozí projevy gen. Blaskowitze a vládního prezidenta [REDAKCE] (zástupce šéfa německé civilní správy). Projev učiněný Rudolfem Beranem byl krátký a podle svědectví přítomných svědků byl spíše výrazem Beranovi bezradnosti. Je nutno říci, že formulace o vítání německých vojsk na české půdě nebyla hodna předsedy vlády okupované země. Avšak je zřejmé, že Beran byl v dané chvíli ve složitém psychickém rozpoložení, byl nepřipravený a musel improvizovat. Při hodnocení všech okolností tohoto projevu však nelze v žádném případě dospět k závěru, že by Beranovým úmyslem bylo tímto projevem podporovat nacistické hnutí a schvalovat nepřátelskou vládu na území republiky. Stejně platí i o projevu, který Rudolf Beran učinil na Hradě dne 5.4.1939 při nástupu říšského protektora Konstantina von Neuratha. Tento projev již byl dílem celé vlády a byl projednán v ministerské radě. Tento projev byl již opatrněji stylizován a Beran a vláda se snažili, aby v něm nezaznělo více, než kolik bylo nezbytně třeba.

13. Na základě dostupných důkazů a informací lze tak dojít k závěru, že nebylo prokázáno, že by Rudolf Beran přednesením výše uvedených projevů měl v úmyslu záměrně podporovat nacistické hnutí a schvalovat nepřátelskou vládu na území republiky. Tyto projevy byly vynuceny nastalou situací. Proto hodnocení, zda se měl či mohl Rudolf Beran zachovat jinak, náleží historikům, ale nemá trestně právní rozměr. Vzhledem k tomu, že nebyl prokázán úmysl Rudolfa Berana podporovat nacistické hnutí a schvalovat nepřátelskou vládu na území republiky ve smyslu § 3 dekretu prezidenta republiky č. 17/1945 Sb., o Národním soudu, není tak naplněna subjektivní stránka trestné činu. O tom, že Rudolf Beran nebyl podporovatelem nacistického hnutí koneckonců svědčí i skutečnost, že byl v roce 1942 německým Lidovým soudem v Berlíně odsouzen pro napomáhání velezradě vůči německé říši a pro nadřívání nepříteli německé říše (tedy českému odboji), a to k trestu 10 let káznice.

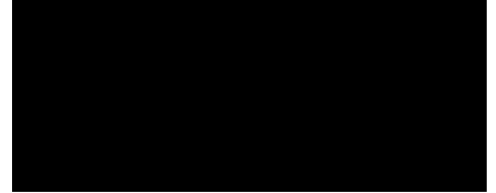
14. Vzhledem k výše uvedenému státní zástupce rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost do tří dnů ode dne oznámení prostřednictvím Městského

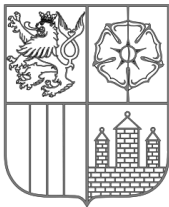
státního zastupitelství v Praze. O stížnosti rozhoduje
zastupitelství v Praze. Stížnost má odkladný účinek.

Vrchní státní

Praha 14.7.2022

Městské státní zastupitelství v Praze, nám. 14. října 2188/9, 150 00 Praha 5
tel.: +420 257 111 611, fax : +420 257 111 723, podatelna@msz.pha.justice.cz datová
schránka: ijeabe3

RADA JIHOČESKÉHO KRAJE
VÝPIS USNESENÍ

72. jednání Rady Jihočeského kraje dne 20. 07. 2023

K bodu: Vrácení uměleckých děl deponovaných v Muzeu středního Pootaví Strakonice

Usnesení č. 872/2023/RK-72

Rada Jihočeského kraje

I. bere na vědomí

informaci o žádosti oprávněných dědiců o vrácení uměleckých děl zabavených **Rudolfu Beranovi** rozsudkem Národního soudu v Praze v roce 1947;

schvaluje

uzavření dohody o vydání věci s **pí. Helenou Cavanagh**, [REDACTED]
Toronto, **Ontario, M5P 2J3**, Canada dle přílohy č. 6 návrhu č. 883/RK/23;

a. ukládá

2. JUDr. Lukáši Glaserovi, řediteli krajského úřadu, zabezpečit realizaci uvedeného usnesení.

MUDr. Martin Kuba
hejtman kraje